

УДК 346.21

Юрій Бурило,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного та адміністративного права
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ СУСПІЛЬНОГО ТЕЛЕРАДІОМОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ

Розглядаються питання формування та використання майна суспільного мовника, його ліцензування та майнової відповідальності.

Ключові слова: суспільне телерадіомовлення, джерела фінансування, ліцензування, відповідальність, реклама.

Однією з ознак сучасної демократичної країни є наявність суспільного телебачення і радіомовлення, діяльність якого спрямована на всебічне задоволення потреб суспільства в оперативній інформації і забезпечення плюралістичного характеру мовлення. Втім, попри те, що Закон України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» було прийнято ще у 1997 р., Україна поряд із Республікою Білорусь залишаються єдиними країнами у Європі, в яких суспільні мовники відсутні [1; 2]. Частково це пояснюється тим, що державні телерадіоорганізації фактично виконують більшість завдань суспільного телерадіомовлення, тому гострої потреби у створенні нової організації з аналогічними завданнями начебто немає. Але проблемою державних телерадіоорганізацій в їх сучасному вигляді є суттєва організаційна та економічна залежність від держави, що часто призводить до їх політичної упередженості. У зв'язку з цим в Резолюції № 1466 «Про виконання обо-в'язків та зобов'язань Україною» від 05.10.2005 р. Парламентська Асамблея Ради Європи закликає органи влади України перетворити державні телерадіокомпанії на канали суспільного мовлення [3]. Однією з перепон на шляху створення суспільного мовлення в Україні є недосконалість Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», зокрема в частині, що стосується господарської діяльності цієї структури. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування шляхів удосконалення господарсько-право-

вого статусу організації суспільного мовлення в Україні.

Хоча питання законодавчого забезпечення суспільного телерадіомовлення в Україні є актуальним і обговорюються тривалий час, правове регулювання його господарської діяльності досліджено лише фрагментарно у працях В. Петренко, П. Колотвін, В. Слушаєнко, У. Андрусів, С. Здіорук та ін. Тому метою цієї статті є комплексне дослідження господарсько-правових аспектів створення організації суспільного мовлення в Україні, оскільки саме від належного законодавчого врегулювання питань господарської діяльності цієї структури залежить ефективність виконання нею її головної місії — забезпечення суспільства об'єктивною і всебічною інформацією.

Необхідність удосконалення законодавства про суспільне телерадіомовлення усвідомлюється на рівні вищих органів державної влади. Так, Кабінетом Міністрів України з метою реалізації Концепції створення і діяльності Національної громадської телерадіокомпанії України, затвердженої Громадською гуманітарною радою при Президентові України від 30.09.2010 р., підготовлено проект нового Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» від 12.12.2012 р. № 1076 [4; 5]. Як альтернативу урядовому розроблено депутатський проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» від 13.12.2012 р. № 1076-1 [6]. Однак господарсько-правовий аналіз зазначених законопроектів

свідчить про те, що вони так само далекі від досконалості, як і чинний Закон України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України».

Зокрема, як випливає з положень статей 1, 2 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», суспільне телерадіомовлення визначається як телерадіоорганізація зі статусом єдиної загальнонаціональної неподільної і неприбуткової системи масової комунікації, яка є об'єктом права власності Українського народу, що створюється за рішенням Верховної Ради України та діє на правах юридичної особи. Отже, йдеться про юридичну особу публічного права унітарного типу, яка має право здійснювати некомерційну господарську діяльність. Більш конкретних ознак, які б дозволили встановити організаційну форму даної телерадіоорганізації як суб'єкта господарювання, закон не містить, що ускладнює визначення правового режиму її майна та управління нею.

Так, наприклад, виходячи з положень вказаного Закону, віднести суспільне телерадіомовлення до державних підприємств, зокрема казенних, які здійснюють некомерційну господарську діяльність на праві оперативного управління державним майном, неможливо, адже згідно зі ст. 63 ГК України державні підприємства створюються і діють на основі державної власності, а в даному разі йдеться про право власності Українського народу. Водночас сам факт віднесення організації суспільного телерадіомовлення до об'єктів права власності Українського народу не узгоджується з нормою ч. 1 ст. 13 Конституції України, яка містить виключний перелік таких об'єктів, серед яких суспільне телебачення і радіомовлення не згадується.

Депутатський законопроект № 1076-1, що передбачає викладення Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» в новій редакції, хоча й приділяє більшу увагу визначенню статусу організації суспільного мовлення як юридичної особи та суб'єкта господарювання, містить досить суперечливі норми, а на деякі важливі питання, насамперед, що стосуються визначення правового титулу майна цієї телерадіоорганізації, відповіді не дає так само, як і чинний закон. Вказаний законопроект у статтях 1, 2 визначає Суспіль-

не мовлення України як юридичну особу публічного права, а саме як неприбуткову державну установу, яка засновується Кабінетом Міністрів України. При цьому в ст. 22 зазначеного документа вказується, що дана організація може здійснювати некомерційну господарську діяльність [7].

Однак державні установи, як правило, створюються для виконання різного роду державних і соціальних функцій, а не для того, щоб здійснювати господарську діяльність, навіть якщо вона є некомерційною. За логікою ч. 3 ст. 3 ГК України державні установи мають розглядатися як негосподарюючі суб'єкти, які мають право здійснювати лише господарче забезпечення своєї діяльності, а не господарську діяльність. У той самий час одним із джерел фінансування Суспільного мовлення як за вказаним законопроектом, так і за чинним законом, є продаж власної аудіовізуальної продукції іншим організаціям, що означає здійснення саме господарської діяльності. Таким чином, функціонування Суспільного мовлення неможливе без права на здійснення господарської діяльності, яке, в свою чергу, не характерне для державних установ. Натомість для здійснення господарської діяльності держава створює державні підприємства, тому саме статус державного підприємства був би більш прийнятним для організації суспільного мовлення.

У ст. 1 урядового законопроекту № 1076 щодо статусу Національної суспільної телерадіокомпанії України (НСТУ) — організації суспільного телебачення і радіомовлення, яку передбачається створити за рішенням Кабінету Міністрів України, лише зазначається, що вона є юридичною особою публічного права. Докладної характеристики цієї юридичної особи як суб'єкта господарювання зазначений законопроект не дає, хоча питання управління майном врегульовує більш-менш детально. Так, у ст. 15 цього законопроекту передбачається, що майно НСТУ є державною власністю, а Кабінет Міністрів України здійснює контроль за використанням і збереженням переданого НСТУ в оперативне управління майна та має право вилучати майно, що не використовується, а також майно, що використовується не за призначенням, а також може ви-

значати суб'єкта управління зазначеним майном.

Втім зазначений правовий режим майна не відповідає самій сутності суспільного телерадіомовлення, одним із базових принципів якого є максимальна незалежність. Це, зокрема, означає, що фінансово-господарська діяльність суспільного мовника має бути позбавлена впливу з боку будь-якої з гілок державної влади всіх рівнів [8]. Натомість вказані норми урядового законопроекту передбачають закріплення за НСТУ державного майна на праві оперативного управління, що згідно зі ст. 137 ГК України включає в себе можливість власника майна не тільки здійснювати контроль за його використанням і збереженням, а й вилучати надлишкове майно, а також майно, що не використовується чи використовується не за призначенням. Це може стати значним інструментом впливу на господарську, а відтак й інформаційну діяльність НСТУ з боку Кабінету Міністрів України або визначеного ним суб'єкта управління майном [9]. Тому право оперативного управління майном несумісне з концепцією суспільного телерадіомовлення. З огляду на це більш придатним для закріплення державного майна за організацію суспільного телебачення і радіомовлення було б право господарського відання, яке згідно з ч. 2 ст. 136 ГК України не передбачає можливості втручання власника майна в оперативно-господарську діяльність підприємства.

Враховуючи наведене, вважаємо, що оптимальною організаційною формою майбутнього суспільного мовника в Україні має бути некомерційне державне підприємство із особливим правовим статусом. Специфіка його правового статусу полягатиме в поєднанні права на здійснення некомерційної господарської діяльності із правом господарського відання. На перший погляд, таке поєднання виглядає неприродним і таким, що суперечить нормам статей 136, 137 ГК України, згідно з якими правом господарського відання наділяються суб'єкти підприємництва, а суб'єкти некомерційного господарювання — правом оперативного управління. Але у випадку суспільного телебачення і радіомовлення таке своєрідне поєднання є винятком із загального правила, що необхідний для забезпечення, з одного боку, некомерцій-

них засад господарювання суспільного мовника, а з іншого — його максимальної незалежності від втручання в оперативну господарську інформаційну діяльність із боку держави як власника закріпленого за ним майна.

Обмеження правомочності розпорядження щодо окремих видів майна, що згідно з ч. 1 ст. 136 ГК України встановлюються в рамках права господарського відання, для суспільного мовника мають бути мінімальними і можуть включати заборону на безоплатну передачу майна іншим юридичним особам чи громадянам, а також заборону на відчуження нерухомого та іншого майна, що належить до основних фондів, без попередньої згоди Кабінету Міністрів України. Такі обмеження, з одного боку, захистять права власника майна, а з іншого, не зможуть бути ним використані для активного втручання в роботу суспільного мовника.

Особливості господарсько-правового статусу суспільного мовника проявляються також у джерелах його фінансування. Так, у ст. 7 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» джерелами фінансування суспільного телерадіомовлення визначені абонентська плата за користування теле- і радіоприймачами, державне замовлення, проведення кампаній із збирання коштів, видання спеціалізованих газет і журналів, поширення власних аудіо та відеозаписів, продаж власної теле- і радіопродукції іншим організаціям.

Класична модель суспільного телерадіомовлення базується на суспільному фінансуванні [10]. Тому основним джерелом доходів суспільного телерадіомовлення в багатьох країнах, зокрема Японії, Норвегії, Швеції, Данії, Фінляндії, Німеччині, Великобританії, Італії та ін. є абонентська плата (ліцензійний збір), яку сплачують усі, хто володіє телеприймачами, незалежно від того, дивляться вони суспільне телебачення, чи ні [11; 12]. Так, наприклад, у 2009 р. доходи британської ВВС становили 7,2 млрд дол., з яких 72% — надходження від абонентської плати [13]. При цьому розмір абонентської плати досить високий і складає € 175 у Великобританії, € 260 у Австрії, € 245 у Фінляндії, € 125 у Франції, € 216 у Німеччині, € 112 в Італії на рік [14]. Але в Україні, враховуючи низький рівень доходів більшості на-

селення, пересічні громадяни можуть сприйняти таку абонплату як чергове завуальоване здирицтво держави [15]. Тому запровадження абонентської плати за користування теле- і радіоприймачами, як це передбачено ст. 7 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» та пропонується в урядовому законопроекті № 1076, здається недоцільним.

Натомість у сучасних українських реаліях джерела фінансування суспільного телерадіомовлення мають бути різноманітними. Саме диверсифікація джерел фінансування суспільного телерадіомовлення дозволить забезпечити його максимальну незалежність. Ці джерела мають включати в себе пряме бюджетне фінансування, як це передбачено законопроектом № 1076-1; державне замовлення; доходи від реалізації аудіовізуальної продукції; спонсорську допомогу, а також доходи від реклами тощо.

Попри те, що державне фінансування суспільного мовлення у вигляді бюджетних субсидій та державного замовлення іноді сприймається як інструмент контролю за інформаційною діяльністю, більшість фахівців допускають його використання в певних межах за умови збалансування іншими джерелами доходів [16; 17; 18]. Більше того, бюджетне фінансування допускається і документами Ради Європи та Європейського Союзу. Так, державні субсидії згадуються серед джерел фінансування суспільного мовлення у Празькій Резолюції щодо майбутнього суспільного мовлення 1994 р. та Рекомендаціях Комітету Міністрів Ради Європи R (96) щодо гарантій незалежності суспільного мовлення [19]. Згідно з Протоколом про систему суспільного мовлення до Амстердамського договору 1997 р. держави—члени ЄС можуть запроваджувати державну підтримку суспільного мовлення з метою ефективного виконання ним своєї місії, за умови, що таке фінансування не впливає на умови конкуренції на спільному ринку [20].

З наведеного випливає, що обсяг державного фінансування суспільного мовлення має бути чітко обмежений законом. У зв'язку з цим при розробці перспективного законодавства про суспільне телерадіомовлення необхідно зберегти норму ст. 7 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», згідно з якою

державне замовлення на програми суспільного телерадіомовлення має становити не більше 20% загального обсягу мовлення. Стосовно прямого бюджетного утримання, яке зазначеним законом не передбачено, і в цілому заборонено щодо всіх телерадіоорганізацій відповідно до ч. 2 ст. 19 Закону «Про телебачення і радіомовлення», але пропонується для суспільного мовника в ст. 20 законопроекту № 1076-1, слід також встановити чіткі рамки. Тому замість 0,05% видатків Державного бюджету на фінансування суспільного мовника, передбаченого цим законопроектом, слід запровадити квоту прямого бюджетного фінансування у розмірі 20—25% від його річної потреби. Це, з одного боку, забезпечить певну фінансову стабільність організації суспільного мовлення, а з іншого — не стане для неї основним джерелом доходів, що знизить вірогідність здійснення на неї тиску з боку органів державної влади.

Щодо такого джерела фінансування суспільного телерадіомовлення, як реклама, варто зазначити, що вона допускається в багатьох країнах, зокрема у Литві, Польщі, Румунії, Словаччині, Франції, Ірландії, Болгарії та ін. Як слушно зазначає Д. Котляр, реклама дозволить забезпечити певний рівень незалежності суспільного телебачення і радіомовлення від інших джерел фінансування, насамперед від державних коштів, та стимулюватиме до виробництва якісних програм. При цьому можуть встановлюватися додаткові обмеження щодо показу реклами [21]. Зважаючи на це, замість норми ч. 4 ст. 7 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», яка забороняє рекламну діяльність на каналах Суспільного телерадіомовлення, за винятком спеціально зазначених у програмі комерційних презентацій, час трансляції яких не повинен перевищувати трьох відсотків мовлення на добу, варто дозволити рекламу на відповідних каналах, передбачивши загальне обмеження рекламного часу в обсязі не більше п'яти відсотків добового мовлення.

Вказані обмеження щодо таких джерел фінансування, як державне замовлення і реклама, сприятимуть незалежності господарської інформаційної діяльності суспільного мовника, з одного боку, від держави, а з іншого — від ко-

мерційних структур, але водночас можуть негативно позначитися на його фінансовому становищі. З огляду на це необхідно законодавчо врегулювати питання майнової відповідальності пропонуваного нами некомерційного державного підприємства з особливим статусом, що здійснюватиме суспільне мовлення, таким чином, щоб унеможливити його банкрутство та здійснення на нього тиску шляхом звернення стягнення на його майно навіть за наявності суттєвих проблем з фінансовими надходженнями. Тому ще однією специфічною рисою господарсько-правового статусу зазначеного підприємства має стати особливий правовий режим його майнової відповідальності — аналогічний тому, що встановлений для казенних підприємств. Так, згідно з ч. 7 ст. 77 ГК України казенне підприємство відповідає за своїми зобов'язаннями лише коштами, що перебувають у його розпорядженні, а у разі недостатності зазначених коштів держава в особі органу, до сфери управління якого входить підприємство, несе повну субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями казенного підприємства [22].

Враховуючи зазначене, пропонуємо під час доопрацювання законодавства про суспільне телебачення і радіомовлення закріпити норму, згідно з якою некомерційне державне підприємство суспільного телерадіомовлення несе відповідальність за своїми зобов'язаннями лише в межах наявних у його розпорядженні коштів, а в разі їх недостатності держава в особі Кабінету Міністрів України несе повну субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями цього підприємства. Реалізація вказаної норми забезпечить фінансову стійкість суспільного мовника, унеможливить припинення його діяльності в умовах недофінансування та мінімізує можливість маніпулювання його інформаційною діяльністю через загрозу звернення стягнення на його основні фонди за цих умов.

Специфіка господарсько-правового статусу суспільних мовників у багатьох країнах також полягає в наявності привілеїв щодо ліцензування їх господарської інформаційної діяльності. Більшості організацій суспільного мовлення, на відміну від інших телерадіоорганізацій, не доводиться конкурувати за ліцензії та частоти, а сам процес ліцензування для них носить формальний характер [23].

Так, згідно зі ст. 5 Закону Азербайджанської Республіки «Про суспільне телерадіомовлення» на діяльність суспільного мовлення державою видається безстрокова та безоплатна ліцензія і виділяється частота [24]. В інших країнах, наприклад, у Латвії суспільні мовники отримують право на отримання права на мовлення в першочерговому порядку [25]. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» суспільне телерадіомовлення має пріоритет в одержанні ліцензії на право користування каналами мовлення.

Найбільш оптимальним є створення некомерційного державного підприємства суспільного мовлення на базі існуючих державних телерадіокомпаній, оскільки їх реорганізація шляхом злиття або приєднання дасть змогу не тільки консолідувати відповідні майнові активи, а й переоформити існуючі ліцензії на нового суспільного мовника. Цих ліцензій вистачить на початковий період роботи суспільного телерадіомовлення.

Подальший розвиток суспільного телерадіомовлення вимагатиме отримання додаткових ліцензій на мовлення. Так, наприклад, ст. 5 законопроекту № 1076 передбачає функціонування одразу двох телевізійних і двох радіоканалів для здійснення загальнонаціонального суспільного мовлення. З огляду на це при доопрацюванні відповідного законодавства необхідно зберегти існуючу норму про пріоритетне право суспільного мовника на одержання ліцензії на мовлення. У цьому зв'язку слід звернути увагу на те, що норма ст. 17 законопроекту № 1076, у якій пропонується ліцензування суспільного мовника без проведення конкурсу, не відповідає логіці ст. 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», за якою проведення конкурсу на отримання ліцензії залежить не від виду телерадіоорганізації, а від організаційно-технологічних особливостей різних видів мовлення, насамперед використання радіочастотного ресурсу. Разом із тим, переважаюче право на отримання суспільним мовником ліцензії не повинно стати інструментом для монополізації телерадіомовного ринку і тому повинно бути обмеженим. З огляду на зазначене пропонуємо сформулювати право організації суспільного мовлення таким чином: некомерційне державне

підприємство суспільного телерадіомовлення має переважне право на отримання ліцензій на наземне ефірне мовлення на 2 телеканалах і 2 радіоканалах у загальнонаціональному сегменті, а також на 1 телеканалі та 1 радіоканалі у кожному регіональному сегменті телерадіоінформаційного ринку та у містах Київ і Севастополь.

Підсумовуючи наведене, в якості висновку необхідно зазначити, що організація суспільного телерадіомовлення в Україні має бути створена на основі існуючих державних телерадіоорганізацій як некомерційне державне підприємство з особливим статусом. До специфічних

рис його правового статусу, що мають знайти відображення під час удосконалення законодавства про суспільне телерадіомовлення, варто віднести пропонувані нами поєднання некомерційної господарської діяльності та права господарського відання, особливості відповідальності, джерел формування майна та ліцензування.

Щодо перспектив подальших наукових досліджень з окресленої тематики слід зазначити, що вони мають спрямовуватися на вивчення питань здійснення контролю за використанням майна, закріпленого за суспільним мовником.

ПРИМІТКИ

1. Закон України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» від 18.07.1997 р. № 485/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 45. — Ст. 284.

2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45014.

3. Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи «Про виконання обов'язків та зобов'язань Україною» від 05.10.2005 р. № 1466 (2005) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

4. Концепція створення і діяльності Національної громадської телерадіокомпанії України, затверджена Громадською гуманітарною радою при Президентові України від 30.09.2010 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.president.gov.ua/content/public_tv_proposals.html.

5. Проект Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» від 12.12.2012 р. № 1076 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45014.

6. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» від 13.12.2012 р. № 1076-1 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45039.

7. Там само.

8. Концепція створення і діяльності Національної громадської телерадіокомпанії України, затверджена Громадською гуманітарною радою при Президентові України від 30.09.2010 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.president.gov.ua/content/public_tv_proposals.html.

9. Остапа С. Суспільне мовлення: «Гірше, ніж тепер, усе одно не буде» [Електронний ресурс] / С. Остапа. — Режим доступу : <http://stv.mediasapiens.ua/material/7276>.

10. Слушаєнко В. Є. Суспільне телерадіомовлення: європейський досвід та українські реалії [Електронний ресурс] / В. Є. Слушаєнко. — Режим доступу : http://visnyk-psp.kpi.ua/uk/2011-1/11%20-%201_9%20-%202023.pdf.

11. Колотвін П. Моделі організації діяльності суспільного телебачення: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / П. Колотвін. — Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vonu_sip/2011_10/pdf/str_815-822.pdf.

12. Як улаштоване суспільне мовлення Італії [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://stv.mediasapiens.ua/material/10067>.

13. Як улаштоване громадське телебачення у Великій Британії [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://stv.mediasapiens.ua/material/1931>.

14. Як улаштоване суспільне мовлення Італії [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://stv.mediasapiens.ua/material/10067>.

15. Петренко В. А. Аналіз заснування суспільного засобу масової інформації в Україні / В. А. Петренко // Економіка, фінанси, право. — 2012. — № 8. — С. 13—15.

16. Остапа С. Зазнач. праця.
17. Здіорук С. І. Суспільне мовлення: український варіант / С. І. Здіорук, С. Л. Гнатюк // Стратегічні пріоритети. — 2008. — № 4(9). — С. 77—84.
18. Андрусів У. Б. Фінансування суспільного мовлення в Україні: питання правової охорони / У. Б. Андрусів // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 225—230.
19. Державне замовлення у сфері телерадіомовлення в контексті реформування суспільного мовлення в Україні / Лабораторія законодавчих ініціатив. — К., 2008 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://stv.mediasapiens.ua/sites/mediaosvita.com.ua/files/materials_for_round_table_1.pdf.
20. Правове регулювання суспільного мовлення: стандарти ЄС, Ради Європи та досвід країн—членів Євросоюзу / Інститут прикладних правових досліджень «Право». — К., 2007 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://stv.mediasapiens.ua/sites/mediaosvita.com.ua/files/pravove_reguluvannya.pdf.
21. Остапа С. Зазнач. праця.
22. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 18, № 19—20, № 21—22 — Ст. 144.
23. Служба общественного вещания: сравнительное правовое исследование [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.unesco.kz/cgi-bin/library?e=d-000-00--0ATACI-00-0-0--0prompt-10--4-----0-01--1-kk-50---20-preferences---00031-001-1-1utfZz-8-10&cl=CL3.15&d=HASH01fbf6846ecee7bdfc1581f2.14.4&x=1>.
24. Закон Азербайджанской Республики «Об общественном телерадиовещании» від 28.09.2004 р. № 767-ІІQ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.advertology.ru/index.php?name=Subjects &pageid=287>.
25. Закон Латвии «О телерадиовещании» от 08.09.1995 г. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://new.medialaw.ru/law_CIS_Baltic/Latvia/796/.

Бурило Юрий. *Хозяйственно-правовые аспекты создания общественного телерадиовещания в Украине.*

Рассматриваются вопросы формирования и использования имущества общественного вещателя, его лицензирование и имущественная ответственность.

Ключевые слова: общественное телерадиовещание, источники финансирования, лицензирование, ответственность, реклама.

Burylo Yuriy. *Commercial legal aspects of public service broadcaster's establishment in Ukraine.*

The article deals with the issues public service broadcaster's assets formation and use, its licensing and legal liability.

Key words: public service broadcasting, sources of finance, licensing, liability, advertising.